

## Práva obetí trestných činov v trestných konaniach - Rakúsko

Za obeť trestného činu sa budete považovať vtedy, ak ste utrpeli škodu alebo ak mohli byť vaše zákonné záujmy chránené trestným právom poškodené v iných ohľadoch, napr. ak ste boli zranený alebo ak bol poškodený či odcudzený váš majetok a tento čin predstavuje trestný čin podľa rakúskeho práva. Ako obeť trestného činu máte zákonom zaručený prístup k určitým individuálnym právam pred súdnym konaním, počas neho a po jeho skončení.

V Rakúsku sa trestné konanie začína hneď, ako kriminálna polícia (*Kriminalpolizei*) alebo prokuratúra (*Staatsanwaltschaft*) začne vyšetrovanie na základe počiatočného podozrenia. Po ukončení vyšetrovania môže prokurátor rozhodnúť o ukončení konania, nariadiť alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu alebo podať žalobu na súd. Niektoré trestné činy (trestné činy podliehajúce súkromnej žalobe – *Privatanklagedelikte*) sa trestne stíhajú len na žiadosť obete, ktorá v tomto prípade musí podať žalobu sama. V takýchto prípadoch sa vyšetrovanie nevykonáva.

Počas súdneho konania súd vykoná vypočutie a preskúmajú sa dôkazy. V závislosti od závažnosti trestného činu bude o prípade rozhodovať

- samosudca alebo
- súdny senát (*Schöffensenat*) zložený (v závislosti od daného trestného činu) z jedného alebo dvoch profesionálnych sudcov a dvoch laických sudcov, ktorí rozhodnú o vine odporcu a o výške uloženej sankcie, alebo
- porota (*Geschworenengericht*) zložená z troch profesionálnych sudcov a ôsmich laických sudcov (prísediacich). O vine odporcu rozhodujú prísediaci, zatiaľ čo rozhodnutie o výške sankcie prijímajú spoločne prísediaci a traja profesionálni sudcovia.

Ako obeť môžete v tomto trestnom konaní hrať veľmi dôležitú úlohu a takisto využívať rozličné práva. Môžete sa na ňom zúčastniť ako obeť bez osobitného právneho postavenia alebo sa môžete stať občianskym žalobcom, pomocným žalobcom alebo súkromným žalobcom a využívať ďalšie práva a možnosti.

**Požadované informácie nájdete kliknutím na tieto odkazy:**

[☞ 1 – Moje práva ako obeť trestného činu](#)

[☞ 2 – Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania](#)

[☞ 3 – Moje práva po súdnom konaní](#)

[☞ 4 – Odškodnenie](#)

[☞ 5 – Moje práva na podporu a pomoc](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 03/02/2021

### 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie dostanem od orgánov (napr. od polície, prokurátora) po tom, čo došlo k trestnému činu, ale ešte pred tým než ho oznámim?

Pred oznámením trestného činu môžete získať informácie o svojich právach z webového sídla spolkového ministerstva spravodlivosti (*Bundesministerium für Justiz*) ([tu](#)), na linke pomoci obetiam (*Opferhotruf*) alebo na webovom sídle linky pomoci obetiam (0800 112 112 alebo [tu](#)).

Ako obeť trestného činu máte nárok na to, aby vám orgány poskytli informácie o vašich právach. V zásade by ste mali tieto informácie dostať na začiatku vyšetrovania. Ak máte nárok na prístup k službám pomoci obetiam od organizácií na podporu obetí, budete o tom informovaní ešte pred prvým vypočutím. Predvolanie na vypočutie bude obsahovať aj informácie o týchto podporných službách a adresy príslušných organizácií na podporu obetí. Okrem toho budete informovaní o práve na sprevádzanie dôverníkom.

Ak ste obeťou sexuálneho trestného činu alebo domáceho násillia alebo ak ste maloletí, bude sa k vám pristupovať ako k obzvlášť zraniteľnej obeť. To znamená, že máte dodatočné práva, a pred vypočutím a svedeckou výpoveďou musíte byť informovaní, že:

- vždy, keď to bude možné, vás môže počas vyšetrovania vypočúvať osoba rovnakého pohlavia,
- môžete odmietnuť odpovedať na otázky o detailoch trestného činu, napríklad v prípade sexuálneho trestného činu, ak ich považujete za neprimerané. Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaša svedecká výpoveď mimoriadne dôležitá vo vzťahu k predmetu konania,
- máte právo na ohľaduplné vypočutie počas vyšetrovania a súdneho konania,
- môžete požiadať o vylúčenie verejnosti zo súdneho konania,
- môžete byť informovaní, ak páchateľ utečie z väzby, bude opätovne zadržaný alebo ak bude z väzby prepustený,
- počas vypočutia vás môže sprevádzať dôverník.

Ďalšie informácie nájdete v informačných brožúrach vypracovaných organizáciami na podporu obetí, ktoré vám poskytne polícia. Môžete si byť istí, že informácie o vašich právach vám budú poskytnuté aj ústne.

### **Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k trestnému činu (občania EÚ a občania tretích krajín). Ako sú chránené moje práva?**

Na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV, sa obetiam zaručujú porovnateľné práva vo všetkých členských štátoch EÚ. Práva vyplývajúce z postavenia obeť platia nezávisle od vašej štátnej príslušnosti.

S cieľom uľahčiť oznamovanie trestných činov v prípadoch, keď bol trestný čin spáchaný v inom členskom štáte EÚ, postúpi prokurátor trestné oznámenia týkajúce sa takéhoto trestného činu podané v krajine pobytu obeť príslušnému orgánu v inom členskom štáte.

V priebehu trestného konania máte aj nárok na bezplatné prekladateľské služby.

### **Ak oznámim trestný čin, aké informácie dostanem?**

Ako obeť trestného činu vám musia byť okamžite poskytnuté informácie o vašich právach. Musíte dostať informácie o:

- vašich právach počas trestného konania,
- kontaktných údajoch organizácií na podporu obetí a o službách, ktoré poskytujú,
- možnosti žiadať od páchateľa náhradu škody,
- možnosti žiadať náhradu škody od štátu.

Ak máte nárok na prístup k službám pomoci obetiam od organizácií na podporu obetí, budete o tom informovaní ešte pred prvým vypočutím. Predvolanie na vypočutie bude obsahovať aj informácie o týchto podporných službách a adresy príslušných organizácií na podporu obetí. Okrem toho budete informovaní o práve na sprevádzanie dôverníkom. Ďalšie informácie nájdete v letáchoch alebo brožúrach vypracovaných organizáciami na podporu obetí, ktoré vám poskytne polícia. Môžete si byť istí, že informácie o vašich právach vám budú poskytnuté aj ústne.

Ak bola narušená vaša sexuálna integrita, stali ste sa obeťou domáceho násillia alebo ste maloletá osoba, máte právo byť pred vypočutím a svedeckou výpoveďou informovaní o týchto právach:

- právo na vypočutie počas vyšetrovania osobou rovnakého pohlavia, pokiaľ je to možné,

- právo odmietnuť odpovedať na otázky o detailoch sexuálneho trestného činu, napríklad ak ich považujete za neprimerané. Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaša svedecká výpoveď mimoriadne dôležitá vo vzťahu k predmetu konania,
- právo na ohľaduplné vypočutie počas vyšetrovania a súdneho konania,
- právo požiadať o vylúčenie verejnosti zo súdneho konania,
- môžete byť informovaní, ak páchateľ utečie z väzby, bude opätovne zadržaný alebo ak bude prepustený z predbežnej väzby,
- možnosť, aby vás počas vypočutia sprevádzal dôverník.

Po oznámení trestného činu dostanete písomné potvrdenie o svojom oznámení. Oznámenie bude obsahovať referenčné číslo. Keď budete telefonovať príslušnej policajnej stanici a uvediete toto referenčné číslo, môžete sa rozprávať s policajtom zodpovedným za váš prípad. Policajné referenčné číslo môžete použiť aj na kontaktovanie prokurátora, ktorý sa zaoberá vašim prípadom.

Prokuratúra vás bude informovať o dôležitom vývoji v konaní. Budete napríklad informovaní, ak sa orgány rozhodnú nepokračovať v trestnom stíhaní alebo ak budú uvažovať o nariadení alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu. Máte aj právo nahliadnuť do spisu.

Súd vás bude informovať o čase a mieste pojednávania, ak ste predtým požiadali o tieto informácie alebo ste sa do konania zapojili ako občiansky žalobca.

Ak ste boli vystavení násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu, ak bola narušená vaša sexuálna integrita, ak bola pri spáchaní trestného činu zneužitá vaša osobná závislosť alebo ak ste obzvlášť zraniteľní, orgány vás budú automaticky informovať v prípade, že páchateľ utečie, bude opätovne zadržaný alebo bude prepustený z predbežnej väzby. V ostatných prípadoch budete o tejto skutočnosti informovaní, ak ste o to požiadali. Polícia a prokurátor vás musia informovať o príslušných dôvodoch na prepustenie a uviesť, či boli páchateľovi nariadené miernejšie opatrenia v rámci alternatívy k väzbe.

Na požiadanie budete takisto okamžite informovaní, ak páchateľ utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru. Takisto budete upozornení, keď bude páchateľ na úteku zadržaný. Ak boli páchateľovi v čase prepustenia uložené podmienky týkajúce sa ochrany obete, budete o nich informovaní.

### **Mám právo na bezplatné tlmočenie alebo preklad (keď sa obrátim na políciu alebo na iné orgány, alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?**

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky, máte nárok na bezplatné tlmočnické služby. Tieto služby budú k dispozícii počas vypočutia alebo pojednávania. Takisto máte nárok na písomný preklad dôležitých častí spisu (písomné potvrdenie o oznámení, dohoda o ukončení vyšetrovania a dôvody, na základe ktorých bolo vyšetrowanie ukončené, výkon rozsudku a trestného rozkazu).

Služby pomoci obetiam zahŕňajú pomoc s prekladom a sú financované spolkovým ministerstvom spravodlivosti.

### **Ako úrad zabezpečí, že všetko pochopím a aj mne sa bude všetko rozumieť (napr. ak som dieťa, ak mám zdravotné postihnutie)?**

Vždy vám musia byť poskytnuté právne inštrukcie a rozhovory musia byť zrozumiteľné. Úrad preto musí prispôbiť svoje pokyny a otázky potrebám a schopnostiam obete. Po vydaní pokynov sa vás budú pýtať, či ste všetko pochopili.

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky, máte nárok na bezplatné tlmočnické služby. Tieto služby budú k dispozícii počas vypočutia alebo pojednávania. Takisto máte nárok na písomný preklad dôležitých častí spisu (písomné potvrdenie o oznámení, dohoda o ukončení vyšetrovania a dôvody, na základe ktorých bolo vyšetrowanie ukončené, výkon rozsudku a trestného rozkazu).

Nepočujúcim alebo rečovo postihnutým obetiam musí pomáhať tlmočník posunkového jazyka. V prípade potreby budete takisto mať možnosť komunikovať písomne alebo iným vhodným spôsobom.

Pri posudzovaní skutočnosti, či sa obeť má považovať za obzvlášť zraniteľnú, čo je postavenie spojené s osobitnými právami, sa zohľadňujú akékoľvek postihnutia. Takéto postihnutia možno kompenzovať nárokom na právnu pomoc.

### **Služby na podporu obetí**

#### **Kto poskytuje podporu obetí?**

Môžete sa obrátiť na organizáciu na podporu obetí. Existujú osobitné organizácie zamerané na obe domáceho násillia a prenasledovania, obe obchodovania s ľuďmi a mladistvé obe. Pri sprostredkovaní kontaktu s príslušnou organizáciou pomáha linka na pomoc obetiam financovaná spolkovým ministerstvom spravodlivosti (0800 112 112 a <http://www.opfer-notruf.at/>), ktorá poskytuje 24-hodinovú bezplatnú podporu.

Niektoré obeť majú nárok na služby psychosociálnej a právnej pomoci obetiam.

Ak ste obeťou domáceho násillia alebo prenasledovania, máte nárok na podporu špecializovaných organizácií, napríklad intervenčného centra proti domácemu násilliu (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) alebo centra na ochranu pred násillím (*Gewaltschutzzentren*). Ak polícia vydala príkaz na ochranu, táto informácia bude odovzdaná miestnemu intervenčnému centru proti domácemu násilliu alebo miestnemu centru na ochranu pred násillím. Zamestnanci týchto organizácií vás budú kontaktovať a ponúknu vám podporu vrátane vypracovania bezpečnostného plánu a poskytnutia právneho poradenstva (najmä o podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) a psychosociálnej podpory.

Môžete takisto priamo kontaktovať intervenčné centrum alebo jedno z centier na ochranu pred násillím. Nemusíte čakať na to, či polícia podnikne nejaké kroky, alebo na to, kým oznámite trestný čin.

### **Poskytnite mi polícia automaticky kontakt na podporu obetí?**

Ak ste obeťou domáceho násillia alebo prenasledovania, máte nárok na podporu špecializovaných organizácií, napríklad intervenčného centra proti domácemu násilliu (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) alebo centra na ochranu pred násillím (*Gewaltschutzzentren*). Ak polícia vydala príkaz na ochranu, táto informácia bude odovzdaná miestnemu intervenčnému centru proti domácemu násilliu alebo miestnemu centru na ochranu pred násillím. Zamestnanci týchto organizácií vás budú kontaktovať a ponúknu vám podporu vrátane vypracovania bezpečnostného plánu a poskytnutia právneho poradenstva (najmä o podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) a psychosociálnej podpory.

Vo všetkých ostatných prípadoch sa obráťte na príslušnú organizáciu na podporu obetí sami.

### **Ako je chránené moje súkromie?**

Ako obeť máte rôzne práva na zaručenie čo najväčšej ochrany vášho súkromia napriek zásade, že súdne konanie je verejné.

Máte napríklad právo uviesť adresu, ktorá nie je vašou skutočnou domácou adresou. Súd takisto musí zabezpečiť, aby neboli zverejnené vaše osobné údaje ako svedka.

Je zakázané zverejňovať obsah spisov, vykonávať televízne alebo rozhlasové nahrávky alebo prenosy a nahrávať počas pojednávania videozáznamy alebo fotografovať.

Ak je to potrebné na ochranu súkromia obetí a svedkov, verejnosť môže byť vylúčená zo súdneho konania.

Ak ste obeťou sexuálneho trestného činu, máte právo odmietnuť odpovedať na otázky o určitých detailoch incidentu, ak nie sú podstatné pre konanie. Vo výnimočných prípadoch je dokonca možné, aby bola vaša svedecká výpoveď anonymná, ak by mohlo odhalenie vašej identity ohroziť váš život, zdravie, telesnú integritu alebo slobodu, prípadne ohroziť život, zdravie, telesnú integritu alebo slobodu iných osôb. Pri podaní svedeckej výpovede pred súdom môžu svedkovia dokonca zmeniť svoj vzťah, aby boli nerozoznateľní (pod podmienkou, že je stále možné vidieť ich výraz tváre).

### **Musím oznámiť trestný čin predtým ako získam prístup k podpore obetí?**

Prístup k službám pomoci obetiam nie je podmienený oznámením trestného činu. To znamená, že na organizáciu na podporu obetí sa môžete obrátiť aj predtým ako oznámite trestný čin. Táto organizácia vám môže asistovať v procese oznámenia trestného činu.

Službu, ktorú ponúka linka pomoci obetiam (0800 112 112), môžete využiť bez ohľadu na to, či ste oznámili trestný čin.

### **Osobná ochrana, ak som v nebezpečenstve**

#### **Aké druhy ochrany sú k dispozícii?**

Existujú rozličné druhy ochrany svedkov, ktoré zaručujú rôzne úrovne ochrany v závislosti od úrovne ohrozenia, ktorému je svedok vystavený. Napríklad ochrana svedkov bezpečnostnou políciou pozostáva z preventívnych a ochranných prvkov, ako sú posilnené hliadky, stráženie svedkov alebo umiestnenie do zariadenia na ochranu svedkov. Najvyššia forma ochrany je zaradenie do programu ochrany svedkov.

#### **Kto mi môže ponúknuť ochranu?**

Za zabezpečenie osobnej ochrany svedkov a obetí sú zodpovedné bezpečnostné orgány.

Podporu a poradenstvo poskytujú organizácie na podporu obetí. Existujú osobitné organizácie zamerané na obeť domáceho násillia a prenasledovania, obeť obchodovania s ľuďmi a mladistvé obeť. Pri sprostredkovaní kontaktu s príslušnou organizáciou

pomáha linka na pomoc obetiam financovaná spolkovým ministerstvom spravodlivosti (0800 112 112 a <http://www.opfer-notruf.at/>), ktorá poskytuje 24-hodinovú bezplatnú podporu.

### **Posúdi niekto môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma od páchatela?**

Ak sa v priebehu konania objavia nové okolnosti (napríklad v dôsledku informácií získaných od organizácie na podporu obetí), prokurátor alebo súd musí zdokumentovať toto nové posúdenie a skutočne udeliť práva súvisiace s vaším postavením obzvlášť zraniteľnej osoby.

### **Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci trestnoprávneho systému (počas vyšetrovania a súdneho konania)?**

Kriminálna polícia, prokurátor a súd sú povinní primerane zvážiť práva, záujmy a zraniteľnosť obetí. Všetky orgány zapojené do trestného konania musia počas konania rešpektovať osobnú dôstojnosť obetí a ich záujem týkajúci sa ochrany ich súkromia. Táto všeobecná povinnosť chrániť záujmy obeť zahŕňa aj to, aby sa predišlo poškodeniu obeť v dôsledku samotného trestného konania. Zabezpečuje sa to aj prostredníctvom osobitných práv obeť, napr. na ohľaduplné vypočutie alebo vylúčenie verejnosti zo súdneho konania, ako aj zákazom zverejnenia fotografií alebo osobných údajov obeť.

### **Aká ochrana je k dispozícii pre veľmi zraniteľné obeť?**

Obeť sexuálnych trestných činov a domáceho násillia a všetky maloleté obeť sa považujú za obzvlášť zraniteľné.

Tento štatút možno priznať aj všetkým ostatným obetiam, a to na základe ich veku, psychického stavu, zdravotného stavu a povahy a osobitných okolností daného trestného činu.

Okrem práv, ktoré sú k dispozícii pre všetky obeť, majú obzvlášť zraniteľné obeť právo nato, aby ich, pokiaľ je to možné, vypočúvala osoba rovnakého pohlavia. Môžu odmietnuť odpovedať na otázky o podrobnostiach trestného činu, ak opis týchto podrobností považujú za neodôvodnený, alebo môžu odmietnuť odpovedať na otázky týkajúce sa okolností vysoko osobnej povahy. Počas vyšetrovania a súdneho procesu sa obzvlášť zraniteľným obetiam poskytne ohľaduplné vypočutie, ak o to požiadajú. Môžu požiadať, aby bola verejnosť vylúčená zo súdneho konania. Obzvlášť zraniteľné obeť môže počas vypočutia vždy sprevádzať dôverník.

Ak existuje obava, že nebude možné vypočuť svedka na súdnom konaní zo skutkových alebo právnych dôvodov, súd musí na žiadosť prokurátora zorganizovať vypočutie s krížovým výsluchom. Na tento účel sudca zodpovedný za uväznenie a súdnu ochranu vypočuje svedkov počas vyšetrovania za účasti účastníkov konania a ich advokátov (na oddelenom mieste) použitím technického zariadenia na prenos obrazu a zvuku. Ak je to primerané, môže byť o vypočutie svedkov požiadaný znalec. Musí sa dôsledne a v maximálnej možnej miere zabezpečiť, aby sa obeť nestretla s obvineným ani inými účastníkmi konania. Po vypočutí s krížovým výsluchom sa nahratý videozáznam môže prehrať na súdnom konaní namiesto ďalšieho vypočutia. Takýto ochranný výsluch svedka v postupe vyšetrovania možno uplatniť aj na súdnom konaní.

Počas súdneho konania môže súd vo výnimočných prípadoch nariadiť, aby žalovaný opustil pojednávaciu miestnosť počas vypočutia svedkov – napríklad z dôvodu ich ochrany – za predpokladu, že žalovaný bude následne informovaný o všetkom, čo sa odohralo počas jeho neprítomnosti, a najmä o všetkých vyhláseniach uskutočnených v tomto čase.

Obzvlášť zraniteľné obeť musia byť okamžite informované, ak je páchatel prepustený, opätovne zadržaný alebo ak utečie z väzenia alebo z predbežnej väzby. Na požiadanie budú takisto okamžite informované, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru.

### **Som maloletá osoba. Mám osobitné práva?**

Maloleté obeť sa vždy považujú za obzvlášť zraniteľné.

Počas vyšetrovania majú právo byť vypočuté osobou rovnakého pohlavia, pokiaľ je to možné. Môžu odmietnuť odpovedať na otázky o podrobnostiach trestného činu, ak opis týchto podrobností považujú za neodôvodnený, alebo môžu odmietnuť odpovedať na otázky týkajúce sa okolností vysoko osobnej povahy. Počas vyšetrovania a súdneho procesu sa obzvlášť zraniteľným obetiam poskytne ohľaduplné vypočutie, ak o to požiadajú. Ohľaduplné vypočutie sa musí vždy poskytnúť maloletým, ktorých sexuálna integrita mohla byť narušená. Môžu požiadať, aby bola verejnosť vylúčená zo súdneho konania. Počas vypočutia môžu byť sprevádzaní dôverníkom.

Obzvlášť zraniteľné obeť musia byť okamžite informované, ak je páchatel prepustený, opätovne zadržaný alebo ak utečie z väzenia alebo z predbežnej väzby. Na požiadanie budú takisto okamžite informované, ak páchatel utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď mu bude dovolené odísť z väzby bez dozoru.

## Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

Ak bol pri trestnom čine zabitý váš manžel alebo registrovaný partner, životný partner, priamy predok alebo potomok, sestra, brat alebo iná závislá osoba, máte nárok na služby psychosociálnej a právnej pomoci obetiam. To platí aj vtedy, ak z dôvodu trestného činu zomrel iný z vašich príbuzných a vy ste boli svedkom tohto trestného činu.

Ak osoba, od ktorej ste boli zákonne závislí, zomrela v dôsledku takéhoto trestného činu, máte potenciálne nárok na podporu podľa zákona o odškodnení obetí. O takýchto žiadostiach o pomoc rozhoduje Spolkový úrad pre sociálne záležitosti a zdravotne postihnuté osoby (*Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen*).

## Môj rodinný príslušník bol obeťou trestného činu – aké sú moje práva?

V prípadoch, ktoré môžu mať vplyv na fyzickú a/alebo sexuálnu integritu detí alebo dospievajúcich, sa pomoc počas trestného konania poskytuje aj ich opatrovateľom.

## Mám prístup k službám mediácie? Za akých podmienok? Budem v priebehu mediácie v bezpečí?

Polícia, prokurátor alebo sudca musí prihliadať na vaše záujmy a informovať vás o priebehu konania vrátane akýchkoľvek alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu, ktoré boli nariadené v prípade menších a stredne závažných trestných činov. Ak prokurátor zvažuje takéto alternatívne opatrenia, musí vám ponúknuť príležitosť vyjadriť svoje stanovisko, ak je to potrebné na ochranu vašich práv a záujmov, najmä práva na náhradu škody.

Prokurátor môže požiadať vyškolených mediátorov príslušných organizácií o podporu páchateľov a obetí pri mediácii. Mediácia môže začať len s vašim súhlasom, pokiaľ vaše dôvody na zamietnutie mediácie nie sú v kontexte trestného konania neprijateľné. Ak je páchateľ mladší ako 18 rokov, váš súhlas nie je potrebný.

Do procesu mediácie sa môžete zapojiť, ak o to máte záujem. Vaše záujmy budú rešpektované. Ak je to vhodné na ochranu vašich záujmov, najmä práva na náhradu škody, budete vyzvaní, aby ste predložili výpoveď.

Počas procesu mediácie máte právo byť sprevádzaní dôverníkom. Pri prvej príležitosti musíte byť informovaní o svojich právach a príslušných organizáciách na podporu obetí.

## Kde môžem nájsť zákon, v ktorom sa stanovujú moje práva?

Práva obetí v trestnom konaní sa riadia Trestným poriadkom [*Strafprozessordnung* (StPO)]. Trestný poriadok a všetky ostatné zákony sú dostupné bezplatne v rámci [Právneho informačného systému Rakúskej republiky](#).

---

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 03/02/2021

## 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

### Ako oznámim trestný čin?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete to oznámiť na ľubovoľnej policajnej stanici alebo na prokuratúre.

Vaše oznámenie môžete podať ústne alebo písomne a vyžaduje sa váš podpis. Oznámenie môže podať aj tretia strana. Hoci to nie je povinné, odporúča sa, aby ste uviedli relevantné osobné údaje vrátane adresy, na ktorej môžete byť kontaktovaný, ako aj osobné údaje o tretej strane, ktorá oznámila trestný čin.

Okrem toho je vhodné poskytnúť akékoľvek dôkazy a informácie, ktoré máte o podozrivom, keďže to uľahčí vyšetovanie.

Polícia má oficiálny formulár (ktorý možno vyplniť pomocou počítača) na zaznamenávanie poskytnutých informácií. Od tohto okamihu bude vaše oznámenie trestného činu súčasťou spisu.

Trestný čin môžete oznámiť na akejkoľvek policajnej stanici alebo priamo prokurátorovi.

Oznámenie môže byť podané v nemčine alebo v jednom z oficiálnych regionálnych jazykov.

Ak nehovoríte dostatočne dobre po nemecky alebo iným úradným jazykom, máte právo na pomoc tlmočníka.

V prípade určitých trestných činov (napr. násilných trestných činov alebo sexuálnych trestných činov) máte pri oznámení trestného činu nárok na pomoc organizácie na podporu obetí.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadny konkrétny termín. Po uplynutí určitej lehoty určenej v zákone môže polícia, prokurátor alebo súd odmietnuť prípad preskúmať. Táto lehota sa líši v závislosti od druhu príslušného trestného činu (premlčacie lehoty).

Keď dostanú informácie o údajnom trestnom čine, orgány sú povinné začať vyšetrovanie (výnimkou sú trestné činy podliehajúce súkromnej žalobe).

### **Ako môžem zistiť, ako sa daný prípad rieši?**

Po oznámení trestného činu dostanete písomné potvrdenie o vašom oznámení. Oznámenie bude obsahovať referenčné číslo. Keď budete neskôr v kontakte s príslušnou policajnou stanicou a uvediete toto referenčné číslo, môžete sa rozprávať s policajtom zodpovedným za váš prípad.

Ak podáte písomné oznámenie polícii alebo prokurátorovi, musíte ich požiadať o referenčné číslo. Organizácie na podporu obetí vám pomôžu zistiť správne referenčné číslo.

Ako obeť trestného činu máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohlo ohroziť vyšetrovanie alebo ovplyvniť vašu svedeckú výpoveď.

Prokuratúra vás bude informovať o dôležitom vývoji v konaní. Budete napríklad informovaný, ak sa orgány rozhodnú nepokračovať v trestnom stíhaní, keď rozhodnú o pozastavení vyšetrovania alebo ak uvažujú o nariadení alternatívnych opatrení ku konvenčnému trestnému konaniu.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrovania alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

V kontakte s orgánmi presadzovania práva môžete byť podporovaný a zastúpený právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou vhodnou osobou.

Ak máte nárok na právnu pomoc, právnici vám v spolupráci so špecializovanými organizáciami na podporu obetí poskytnú bezplatnú podporu pri uplatňovaní vašich práv počas konania. Na psychosociálnu a právnu pomoc máte právo, ak ste boli vystavený násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu, ak bola porušená vaša sexuálna integrita a vaše sebaurčenie alebo ak pri spáchaní takéhoto trestného činu mohla byť zneužitá vaša osobná závislosť. Pomoc máte k dispozícii aj v prípade, že ste blízky príbuzný osoby, ktorá zomrela následkom trestného činu, alebo ak ste príbuzný, ktorý bol svedkom trestného činu. Okrem toho majú právo na pomoc obeť trestných činov terorizmu. Pomoc musí byť potrebná na ochranu práv obeť a zabezpečuje ju organizácia na podporu obetí. Obetiam, ktorých sexuálna integrita mohla byť porušená a ktoré ešte nedosiahli vek 14 rokov, sa poskytne psychosociálna procesná pomoc v každom prípade.

Ak nemáte nárok na služby pomoci obetiam, môžete súd požiadať o bezplatnú právnu pomoc, ak ste sa do konania zapojili ako občiansky žalobca. Ak sa súd domnieva, že právne zastúpenie je nevyhnutné (najmä aby sa predišlo následnému občianskoprávnemu konaniu), a váš príjem nie je dostatočný na zaplatenie právneho zástupcu bez toho, aby bolo ohrozené vaše živobytie, žiadosť bude schválená.

### **Mám nárok na náhradu výdavkov (v súvislosti s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní)? Za akých podmienok?**

Budú vám uhradené cestovné náklady na cestu na prokuratúru, súd alebo miesto vypočutia a naspäť, ako aj náhrada za stratený čas, ak ste v dôsledku nej utrpeli finančnú stratu. Ak ste svedkom a budete musieť na danom mieste prenocovať a zjesť raňajky, obed alebo večeru, náklady na pobyt vám budú preplatené do určitej výšky. Vašu žiadosť o náhradu výdavkov musíte odoslať do 14 dní.

Môžem podať odvolanie, ak je môj prípad uzavretý ešte pred tým, ako sa dostane na súd?

Ak prokurátor zastaví konanie, musíte byť informovaný. Potom máte 14 dní na to, aby ste prokurátora požiadali o vysvetlenie dôvodov jeho rozhodnutia. O pokračovanie v konaní môžete požiadať aj v prípade, že:

- bol porušený zákon alebo ak bol nesprávne použitý,
- existujú významné pochybnosti o presnosti skutočností, na ktorých sa zakladá rozhodnutie o ukončení konania, alebo
- možno poskytnúť nové skutočnosti alebo dôkazy na odôvodnenie pokračovania.



Žiadosť musí byť podaná do 14 dní po tom, čo ste boli informovaný o rozhodnutí prokurátora ukončiť konanie alebo o dôvodoch ukončenia konania. Ak ste počas stanovenej lehoty uvedené informácie nedostali, lehota sa predĺži na tri mesiace po rozhodnutí. Žiadosť o pokračovanie v konaní musí byť zaslaná prokurátorovi.

Ak prokurátor posúdi žiadosť ako opodstatnenú, bude pokračovať v konaní. V opačnom prípade musí prokurátor napísať odpoveď a predložiť ju spolu so spisom súdu, ktorý rozhodne o vašej žiadosti. Ak súd schváli vašu žiadosť, prokurátor musí pokračovať v konaní. Inak bude žiadosť zamietnutá.

Ak sa prokurátor rozhodne nariadiť alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, nemôžete sa odvolať proti jeho rozhodnutiu.

Ak bolo vznesené obvinenie a prokurátor následne uzavrel prípad, za určitých okolností máte právo trvať na obvinení ako pomocný žalobca. V tomto prípade ste sa už museli zapojiť do konania ako občiansky žalobca. Následne získate postavenie pomocného žalobcu, pričom musíte vyhlásiť, že trváte na obvinení.

### **Môžem sa zúčastniť na súdnom konaní?**

Ako obeť máte právo zúčastniť sa na súdnom konaní. Na súd budete predvolaný len vtedy, keď sa od vás bude vyžadovať svedecká výpoveď. Obeť je povinná dostaviť sa na súd len v prípade, že je prizvaná ako svedok.

Ak využívate služby pomoci obetiam, organizácia na podporu obetí poskytujúca tieto služby bude informovaná o termínoch vypočutí.

Ak ste v rámci krížového výsluchu počas vyšetrovania podali svedectvo, budete o dátume súdneho konania informovaný iba vtedy, ak ste o to požiadali. Ak ste občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca, budete náležite informovaný o stanovených termínoch vypočutí. Bez ohľadu na to, či je súdny proces verejný, ako obeť máte nárok byť prítomný a byť sprevádzaný dôverníkom – právnikom, pracovníkom organizácie na podporu obetí alebo inou osobou. Máte právo klásť otázky odporcovi, svedkom a znalcom a takisto byť vypočutý v súvislosti s vaším nárokom na náhradu škody.

Ak ste občiansky žalobca, môžete sa rozhodnúť nezúčastniť sa na pojednávaní. Ak ste však súkromný žalobca a nezúčastníte sa na pojednávaní, súd nezvratne predpokladá, že už nemáte záujem o odsúdenie a prípad uzavrie.

Ak nehovoríte po nemecky (alebo iným úradným jazykom), máte právo na bezplatné tlmočenie počas vypočutia.

### **Aké je moje oficiálne postavenie v justičnom systéme? Môžem napríklad byť, prípadne sa môžem rozhodnúť byť: obeťou, svedkom, poškodeným alebo súkromným žalobcom?**

Obeťou ste v prípade, že spĺňate príslušné zákonné požiadavky. Postavenie obeť majú tieto osoby:

- osoby, ktoré boli vystavené násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu v dôsledku úmyselného trestného činu; osoby, ktorých sexuálna integrita a sebaurčenie mohli byť porušené, alebo osoby, ktorých osobná závislosť bola zneužitá pri spáchaní trestného činu,
- manžel, registrovaný partner, životný partner, príbuzní prvého stupňa, brat alebo sestra a iné osoby závislé od osoby, ktorá mohla zomrieť z dôvodu trestného činu, alebo iní príbuzní, ktorí boli svedkami trestného činu, a
- akákoľvek iná osoba, ktorá utrpela škodu v dôsledku trestného činu alebo ktorej zákonné záujmy chránené trestným právom mohli byť poškodené v iných ohľadoch.

Svedkom ste v prípade, že ste predložili informácie relevantné pre trestné konanie. Relevantnosť informácií stanoví polícia a prokurátor počas vyšetrovania. Počas súdneho konania toto rozhodnutie urobí súd.

Je na vás, či chcete vstúpiť do konania ako občiansky žalobca.

Takisto sa môžete rozhodnúť, či budete pokračovať v konaní ako pomocný žalobca, ak súd zruší obvinenia.

### **Aké sú moje práva a povinnosti v tejto úlohe?**

Počas konania musia všetky orgány rešpektovať vašu osobnú dôstojnosť ako obeť a váš záujem, pokiaľ ide o ochranu vášho súkromia. Vaše práva, záujmy a špecifické potreby ochrany musia byť vhodným spôsobom zohľadnené. Všetky obeť musia byť čo najskôr informované o svojich právach a možnostiach získať pomoc a náhradu škody.

Na požiadanie vám musí byť vystavené potvrdenie o oznámení trestného činu.

Každá obeť má právo na zastupovanie a poradenstvo. Poskytnúť ich môže právnik, organizácia na podporu obetí alebo iný vhodný zástupca. Ak máte nárok na služby pomoci obetiam, osoba, ktorá vám poskytuje právnu pomoc, vás zastupuje v konaní.



Ak nespĺňate podmienky na poskytnutie právnej pomoci, ale chcete byť zastúpený právnikom ako občiansky žalobca, za určitých podmienok môžete požiadať o právnu pomoc.

Ako svedok ste oslobodený od povinnosti svedčiť, ak by ste museli obviňiť príbuzného. Toto právo strácate, ak ste dospelý a v rámci trestného konania požadujete náhradu škody ako občiansky žalobca.

Môžete odmietnuť odpovedať na jednotlivé otázky:

- ak by odpoveď bola ponižujúca alebo ak by vás alebo vášho rodinného príslušníka vystavila riziku priamej a značnej finančnej straty,
- ak sa odpoveď týka vašej osobnej sféry alebo osobnej sféry inej osoby,
- ak považujete otázky o detailoch sexuálneho trestného činu za neprimerané.

Je však možné, že na ne budete musieť odpovedať, ak je vaše svedectvo mimoriadne dôležité pre predmet konania.

Ak sú počas pohovoru prítomné ďalšie osoby, je potrebné dbať na to, aby neboli zverejnené vaše osobné údaje. Nemusíte zverejňovať svoju domácu adresu. Namiesto toho môžete uviesť inú adresu, na ktorej vás môžu orgány ľahko kontaktovať.

Máte právo nahliadnuť do spisov, ak sa týkajú vašich záujmov. Za poplatok môžete takisto požiadať o kópie zo spisu. Ak vám bola poskytnutá právna pomoc alebo ak sú požadované kópie zisteniami a stanoviskami znalcov, verejných subjektov, služieb a inštitúcií, kópie sa poskytnú bezplatne.

V prípade prepustenia páchatela z väzby alebo z predbežnej väzby musíte o tom byť informovaný, ak ste v dôsledku úmyselného trestného činu boli vystavený násiliu alebo nebezpečnému vyhrážaniu, ak bola porušená vaša sexuálna integrita a vaše sebaurčenie, ak pri spáchaní takéhoto trestného činu bola zneužitá vaša osobná závislosť alebo ak ste zraniteľnou obeťou. Ak ste obeťou iného druhu trestného činu, musíte podať žiadosť, v ktorej uvediete, že by ste chceli byť informovaný o prepustení páchatela.

Prokurátor vás musí informovať o skončení a pokračovaní konania a o ukončení vyšetrovania. Ak sa zvažujú alternatívne opatrenia ku konvenčnému trestnému konaniu, musíte dostať podrobné informácie o vašich právach. Za určitých okolností môžete požiadať o pokračovanie v konaní, ak prokurátor konanie ukončí.

Ak nehovoríte dobre po nemecky alebo ste nepočujúci alebo nehovoriaci, máte právo na podporu vo forme prekladu/tlmočenia. Takisto máte právo zúčastniť sa na krízových výsluchoch, rekonštrukciách prípadu a na súdnom konaní, počas ktorých máte právo klásť otázky a podávať žiadosti.

### **Môžem počas súdneho konania predniesť vyhlásenie alebo predložiť dôkazy? Za akých podmienok?**

Vaše práva obeť vás oprávňujú podať svedeckú výpoveď alebo podať vyhlásenie v rámci inej účasti na rozhovore alebo vypočutí. Môžete napríklad vyhlásiť, že sa na konaní zúčastníte ako občiansky žalobca a chcete získať náhradu škody. Takisto máte právo klásť otázky odporcovi, svedkom a znalcom.

Ak ste predvolaný na pohovor alebo na výsluch, máte právo predložiť dôkazy.

Ak ste zároveň aj svedkom, ste povinný dostaviť sa na výsluch a poskytnúť pravdivé a úplné informácie.

### **Aké informácie mi budú poskytnuté počas súdneho konania?**

Na začiatku svojej výpovede počas súdneho konania budete informovaný o svojich právach.

Záleží na vás, či sa chcete zúčastniť na celom pojednávaní.

Rozhodnutie sa vyhlási na konci pojednávania. Obsah rozhodnutia môžete zistiť tak, že zostanete prítomný až do konca pojednávania alebo preskúmate súdny spis.

Ak ste sa zapojili do konania ako občiansky žalobca, súd je takisto povinný rozhodnúť o vašom nároku. Ak súd rozhodne, že máte dostať náhradu škody, rozhodnutie sa považuje za príkaz na výkon občianskeho práva a spolkovú vládu môžete požiadať o zálohu na náhradu škody. Podmienkou je, že odsúdená osoba nie je schopná okamžite splniť svoju platobnú povinnosť v dôsledku výkonu trestu (odňatia slobody).

Súd môže takisto nariadiť, aby bol majetok patriaci obeť, ktorý je vo vlastníctve odporcu, vrátený obeť.

### **Budem môcť získať prístup k súdnym spisom?**

Máte právo nahliadnuť do spisu. Prístup môže byť zamietnutý alebo obmedzený iba vtedy, ak by nahliadnutie do spisu mohlo ohroziť vyšetrovanie alebo ovplyvniť vašu svedeckú výpoveď.

**Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.**

Posledná aktualizácia: 03/02/2021

### 3 - Moje práva po skončení súdneho konania

#### Môžem sa odvolať proti súdnemu rozhodnutiu?

Vo všeobecnosti sa proti rozhodnutiu môže odvolať občiansky žalobca (1), pomocný žalobca (2) alebo súkromný žalobca (3).

K dispozícii sú dva druhy odvolania: Odvolanie z dôvodu neplatnosti (*Nichtigkeitsbeschwerde*) sa týka zákonnosti konania a rozsudku, zatiaľ čo odvolanie (*Berufung*) je zamerané na spochybnenie rozhodnutia o občianskoprávných nárokoch. Súkromný žalobca sa môže odvolať aj proti výške sankcie. V prípade zbavenia obvinenia budú občianski žalobcovia a pomocní žalobcovia presmerovaní na civilné súdy, na ktorých predložia svoje nároky na náhradu škody.

Ako občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca máte právo podať odvolanie z dôvodu neplatnosti rozhodnutia v tomto prípade:

- ak bol váš občianskoprávny nárok postúpený na civilný súd, pretože odporca bol zbavený obvinenia, a je zrejmé, že zamietnutie návrhu, ktorý ste predložili počas konania, negatívne ovplyvnilo rozhodnutie súdu o vašom nároku.

Ako občiansky žalobca alebo pomocný žalobca máte právo podať odvolanie, ak:

- v prípade odsúdenia súd postúpi vaše nároky na civilný súd aj napriek tomu, že o nich mohol rozhodnúť trestný súd, pretože vaše nároky sú riadne opodstatnené a oprávnené.

V konaní pred okresným súdom (*Bezirksgericht*) a pred samosudcom na krajskom súde (*Landesgericht*) sa občianski žalobcovia a pomocní žalobcovia môžu odvolať proti rozhodnutiu o občianskoprávných nárokoch nielen vtedy, ak sa tieto nároky postúpia výlučne civilným súdom, ale aj v prípade, že majú námietky proti výške náhrady.

Ak máte v konaní postavenie súkromného žalobcu, môžete využiť rovnaké práva odvolania ako prokurátor. Ak je odporca zbavený obvinenia, môžete podať odvolanie z dôvodu neplatnosti. V konaniach pred okresným súdom a pred samosudcom na krajskom súde môžete napadnúť aj skutočnosti uvedené v rozhodnutí podaním odvolania o otázke viny odporcu. Ak je odporca odsúdený, môžete sa odvolať v prípade, že nesúhlasíte so sankciou, alebo v prípade, že budú vaše nároky postúpené civilným súdom. Ak ste neboli prítomný na pojednávaní, keď súd oznámil svoje rozhodnutie, budete musieť preskúmať spis, aby ste zistili, či bol odporca uznaný za vinného alebo nie. Rozhodnutie musí obsahovať dôvody a sudca ho musí podpísať do štyroch týždňov. Ak ste sa zúčastnili na súdnom konaní ako občiansky žalobca, pomocný žalobca alebo súkromný žalobca a podávate odvolanie alebo odvolanie z dôvodu neplatnosti do troch dní od vyhlásenia rozsudku, musíte dostať kópiu rozsudku. Môžete požiadať o právnu pomoc s podaním odvolania alebo s podaním odvolania z dôvodu neplatnosti. Ak je to potrebné, pomoc môže zahŕňať aj bezplatnú prekladateľskú podporu. Právnu pomoc poskytne súd, ak je potrebné právne zastúpenie a ak váš príjem nie je dostatočný na zaplatenie právneho zastúpenia bez toho, aby bolo ohrozené vaše živobytie.

#### Aké sú moje práva po odsúdení?

Všetky obeť môžu požiadať, aby boli informované o prvej príležitosti, keď páchateľ môže opustiť väzbu bez dohľadu, ak páchateľ utečie a je opätovne zadržaný, ak má byť páchateľ prepustený alebo ak bol prepustený a aj o akýchkoľvek podmienkach uložených v prípade podmieneného prepustenia.

Obeť sexuálnych trestných činov a sexuálne motivovaného násillia musia byť vypočuté pred schválením elektronického označenia, ak požiadali, aby boli informované o odchode páchateľa z väzenia alebo o jeho prepustení z väzenia. Takýmto obetiam sa takisto musí oznámiť, že bolo schválené elektronické označenie. Majú nárok na služby pomoci obetiam s cieľom pomôcť im pri uplatnení týchto práv.

V iných prípadoch po nadobudnutí účinnosti rozsudku nedostanete od orgánov žiadne ďalšie informácie. Máte však právo nahliadnuť do súdneho spisu, ak sa týka vašich záujmov.

### **Mám po súdnom konaní nárok na podporu alebo ochranu? Ako dlho?**

Po súdnom konaní máte nárok na záverečnú diskusiu s organizáciou, ktorá vám poskytovala pomoc.

Obete trestných činov, ktoré počas trestného konania dostávali psychosociálnu podporu, majú nárok na takúto podporu aj počas ďalších občianskych súdnych konaní. Poskytovanie podpory je podmienené tým, či predmet občianskeho súdneho konania súvisí s predmetom trestného konania a či je takáto podpora potrebná na ochranu procesných práv obete. Splnenie podmienok posúdi organizácia na podporu obetí. Obet' môže požiadať o právnu pomoc, ktorá jej umožní byť v občianskom súdnom konaní zastúpená právnikom. Táto podpora bude poskytovaná najneskôr do konca občianskeho súdneho konania.

### **Aké informácie dostanem v prípade odsúdenia páchateľa?**

Výsledok konania a uloženie sankcie môžete zistiť buď tak, že zostanete v súdnej sieni až do ústneho vyhlásenia rozsudku, alebo neskôr preskúmate súdny spis.

### **Budem informovaný, ak bude páchateľ prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo utečie z väzenia?**

Na požiadanie budete okamžite informovaný, ak páchateľ utečie alebo bude prepustený z väzenia, ako aj pri prvej príležitosti, keď bude páchateľovi dovolené odísť z väzby bez dozoru. Takisto budete upozornený, keď bude páchateľ na úteku zadržaný. Ak boli páchateľovi v čase prepustenia uložené podmienky týkajúce sa ochrany obete, budete o nich informovaný.

Budem sa podieľať na rozhodnutiach o prepustení alebo o podmienenom prepustení? Môžem napríklad podať vyhlásenie alebo odvolanie?

Obet' sa bude zúčastňovať na rozhodnutiach o prepustení alebo podmienenom prepustení len vo výnimočných prípadoch. Iba obete sexuálneho trestného činu alebo sexuálne motivovaného násillia, ktoré požiadali o informáciu o úteku alebo prepustení páchateľa, budú vypočuté pred prijatím rozhodnutia o elektronickom označení.

## **1. Občiansky žalobca**

Ak sa chcete stať občianskym žalobcom, musíte predložiť vyhlásenie. Vyhlásenie musí obsahovať osobitnú kvantifikáciu nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom alebo utrpenou ujmu. Počas vyšetrovania musí byť vyhlásenie zaslané polícii alebo prokurátorovi. Môže byť predložené písomne alebo ústne. Počas súdneho konania musí byť vyhlásenie predložené pred skompletizovaním všetkých dôkazov. Toto je zároveň najneskorší moment, keď sa musí nárok kvantifikovať.

Ako občiansky žalobca budete mať okrem práv obete aj tieto práva:

- právo požadovať zhromaždenie dôkazov, ktoré môžu slúžiť na odsúdenie páchateľa alebo na odôvodnenie nároku na náhradu škody; právo byť predvolaný na súd; právo odvolať sa proti rozhodnutiu súdu o uzavretí prípadu; právo podať odvolanie na základe vašich občianskych nárokov.

## **2. Pomocný žalobca**

Ak sa chcete stať pomocným žalobcom, musíte byť alebo sa stať občianskym žalobcom a vyhlásiť, že sa stávate pomocným žalobcom. Ak je páchateľ maloletý, neexistuje možnosť byť pomocným žalobcom.

Po podaní vyhlásenia sa stávate pomocným žalobcom. Ak prokurátor počas súdneho konania zruší obvinenie, toto vyhlásenie musíte predložiť okamžite, ak ste boli riadne predvolaný. Ak ste sa nedostavili na pojednávanie alebo ak ste neoznámili, že sa stanete pomocným žalobcom, páchateľ bude zbavený obvinenia.

Ak prokurátor upustí od obvinenia mimo súdneho pojednávania alebo ak ste neboli riadne predvolaný ako občiansky žalobca, súd vás o tejto skutočnosti musí informovať. Potom budete mať jeden mesiac na vyhlásenie, že sa stávate pomocným žalobcom.

Ak budete pokračovať v žalobe namiesto prokurátora, prokurátor bude mať neustály prístup k informáciám týkajúcim sa súdneho konania a môže sa rozhodnúť znovu prevziať trestné stíhanie. V tomto prípade budete naďalej zapojený do súdneho procesu ako občiansky žalobca.

## **3. Súkromný žalobca**

Niektoré menej závažné trestné činy nestíha prokurátor, ale samotná obet'. Ak ste obet'ou takéhoto trestného činu, trestné konanie sa začne len vtedy, ak na súd súkromne podáte obvinenie. Následne získate postavenie súkromného žalobcu. V tomto prípade

neprebehne fáza vyšetrovania a ako súkromný žalobca budete musieť preukázať všetky skutočnosti, ktoré sú nevyhnutné na odsúdenie páchatel'a, a pokryť náklady v prípade, že páchatel' bude zbavený obvinenia.

#### 4. Služby pomoci obetiam

Ak ste v dôsledku úmyselného trestného činu boli vystavený násiliu, nebezpečnému vyhrážaniu alebo bola porušená vaša sexuálna integrita, máte právo na právnu pomoc v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie vašich procesných práv ako obeť s čo najväčším prihliadnutím na váš osobný záujem. Pomoc máte k dispozícii aj v prípade, že ste blízky príbuzný osoby, ktorá zomrela následkom trestného činu, alebo ak ste príbuzný, ktorý bol svedkom trestného činu. Tým obetiam, ktorých sexuálna integrita mohla byť porušená a ktoré sú vo veku do 14 rokov, sa služby psychosociálnej pomoci obetiam musia poskytnúť vždy, a to bez potreby podania žiadosti.

Psychosociálna procesná pomoc zahŕňa prípravu dotknutých osôb na konanie a emocionálny stres súvisiaci s konaním a pomoc pri vypočutiach políciou a na súde; právna pomoc zahŕňa právne poradenstvo a zastupovanie právnikom. Poskytovatelia právnej pomoci sú takisto oprávnení požadovať náhradu škody v trestnom konaní (práva poškodeného).

Služby pomoci obetiam poskytujú osobitné organizácie na podporu obetí (ako sú centrá na ochranu detí, poradenské centrá alebo intervenčné centrá). Tieto organizácie poveria právnikov poskytovaním právnej pomoci a/alebo poskytujú psychosociálnu pomoc prostredníctvom svojich zamestnancov. Zamestnanci týchto organizácií sú sociálni pracovníci, psychológovia alebo porovnatel'ní odborníci s doplnkovou (povinnou) odbornou právnou prípravou v oblasti trestného konania.

Služby pomoci obetiam financuje Spolkové ministerstvo spravodlivosti.

---

**Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.**

Posledná aktualizácia: 03/02/2021

#### 4 - Náhrada škody

**Aký je proces uplatnenia nároku na náhradu škody od páchatel'a? (napr. súdny spor, občianskoprávna žaloba, adhézne konanie)**

Na uplatnenie finančných nárokov (napr. na náhradu nemotnej škody, nákladov na liečbu) môžu obeť:

- podať občianskoprávnu žalobu proti páchatel'ovi alebo
- zúčastniť sa na trestnom konaní proti obvinenému ako občiansky žalobca.

Ak si chcete ako občiansky žalobca uplatniť nároky v trestnom konaní, musíte predložiť vyhlásenie. Vyhlásenie musí obsahovať osobitnú kvantifikáciu nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom alebo utrpenou ujmu a preukázanie oprávnenosti týchto nárokov (dôvod a výška škody/náhrady škody). Ďalšou podmienkou je, že odporca je odsúdený za spôsobenie škody.

Do trestného konania by ste sa ako občiansky žalobca mali zapojiť čo najskôr (v ideálnom prípade vtedy, keď je trestný čin oznámený polícii). Po podaní obžaloby príslušnému súdu môže byť vyhlásenie zaznamenané aj u príslušného prokurátora alebo predložené písomne bez akýchkoľvek formálnych požiadaviek. Počas konania musí byť vyhlásenie predložené najneskôr pred skompletizovaním všetkých dôkazov. Toto je zároveň najneskorší moment, keď sa musí nárok kvantifikovať.

**Súd nariadil páchatel'ovi zaplatiť škodu/náhradu škody. Ako sa ubezpečím, že páchatel' zaplatí?**

Ak odsúdená strana nedodrží svoju povinnosť zaplatiť priznanú sumu, veriteľ, t. j. obeť, ktorej bola náhrada škody priznaná, môže s pomocou súdu zaviesť opatrenia na presadenie práva. Na tento účel musí byť podaná písomná alebo ústna žiadosť (žiadosť o výkon) na príslušnom okresnom súde. Na uplatnenie nároku na náhradu škody priznanej právne záväzným rozhodnutím súdu máte tridsať rokov. Po uplynutí tejto lehoty je daný nárok premlčaný.

Ak je majetok odsúdenej osoby zaistený v prospech štátu, obeť má právo požiadať o vyrovnanie náhrady škody, ktorá jej má byť poskytnutá z majetku zaisteného štátom.

**Ak páchatel' nezaplatí, môže mi štát zaplatiť zálohu? Za akých podmienok?**

Preddavkovú platbu možno poskytnúť len vtedy, ak platbe bráni plnenie trestu. Tak je to napríklad v prípade, že páchateľ nemá príjem v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody alebo ak nemá žiadne finančné prostriedky v dôsledku zaplatenia pokuty. Podmienkou na získanie tohto preddavku je, že občianskemu žalobcovi bola priznaná náhrada škody právne záväzným rozhodnutím súdu v dôsledku smrti, fyzického zranenia, ujmy na zdraví alebo finančnej straty. V niektorých prípadoch je možnosť preddavkovej platby vylúčená (napr. ak existujú iné nároky na štátne platby alebo ak ujma vyplýva z účasti na bitke alebo hrubej nedbanlivosti).

Žiadosť o preddavok treba podať príslušnému trestnému súdu.

### **Mám nárok na náhradu škody od štátu?**

Obete trestného činu môžu získať finančnú náhradu od štátu, ak

- nemôžu vykonávať svoje povolanie pre chorobu alebo následnú liečbu atď. a následne sa znížila výška ich príjmu,
- musia podstúpiť psychoterapiu alebo je na zlepšenie ich zdravotného stavu potrebná krízová intervencia či iná liečba,
- je potrebná ortopedická liečba,
- boli im poškodené okuliare alebo zubné protézy,
- je nevyhnutná rehabilitácia,
- potrebujú starostlivosť (v tomto prípade možno vyplácať príspevok na starostlivosť),
- sú nevidiace (v tomto prípade môže byť vyplácaný príspevok pre nevidiacich).

Obete, ktoré utrpeli vážnu telesnú ujmu po 31. máji 2009, môžu dostať paušálnu náhradu za nehmotné škody.

Pozostalí závislí od obetí trestných činov dostávajú

- náhradu za stratu výživného (ak obeť zomrela a jej manžel/-ka a/alebo deti stratili finančnú podporu potrebnú na pokrytie ich životných nákladov),
- terapeutickú starostlivosť (napr. psychoterapiu) a ortopedickú starostlivosť,
- náklady na pohreb až do stanovenej maximálnej výšky.

### **Mám nárok na náhradu škody, ak páchateľ nie je odsúdený?**

Ak páchateľ nie je odsúdený, obeť sa obráti na civilné súdy a pred týmito súdmi môže podať návrh na náhradu škody.

### **Mám nárok na núdzovú platbu, kým čakám na rozhodnutie o mojom nároku na náhradu škody?**

Nie.

---

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 03/02/2021

## **5 - Moje práva na podporu a pomoc**

### **Som obeťou trestného činu. Na koho by som sa mal obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?**

V súlade s § 66 ods. 2 Trestného poriadku (*Strafprozessordnung*, StPO) Spolkové ministerstvo pre ústavné veci, reformy, dereguláciu a spravodlivosť (*Bundesministerium für Verfassung, Reformen, Deregulierung und Justiz*) uzatvorilo zmluvy s vhodnými uznávanými organizáciami, ktoré poskytnú pomoc obetiam po overení, že spĺňajú zákonné podmienky. Podrobné informácie o týchto organizáciách môžete získať po kliknutí na nasledujúci odkaz; v zozname sú zoradené podľa spolkovej krajiny (*Land*): Organizácie na podporu obetí

Linka pomoci obetiam

Spolkový úrad sociálneho zabezpečenia (*Sozialministeriumservice*): +43 158831 a všeobecná linka na pomoc obetiam: 0800 112 112 (alebo aj európska linka pomoci na podporu obetí: 116 006)

### Je podpora pre obeť bezplatná?

Áno.

### Aké druhy podpory môžem získať od štátnych služieb alebo orgánov?

Obete trestných činov dostávajú finančnú náhradu v súlade s ustanoveniami zákona o odškodnení obetí [*Verbrechensopfergesetz* (VOG)], Spolkový úradný vestník (BGBl.) 288/1972.

Podľa zákona o odškodnení obetí je postup rovnaký pre všetkých žiadateľov (rakúskych a cudzích štátnych príslušníkov). Ide o správny postup, počas ktorého musí orgán zistiť relevantné skutočnosti a dospieť k rozhodnutiu o žiadanej pomoci. Žiadateľ je povinný spolupracovať v rámci konania a poskytnúť potrebné informácie (aj na účely stanovenia výšky škody).

Žiadosti podľa zákona o odškodnení obetí musia byť podané na Spolkovom úrade sociálneho zabezpečenia, ktorý o nich rozhoduje.

### Aké druhy podpory môžem získať od mimovládnych organizácií?

Na získanie psychosociálnej a právnej pomoci majú nárok tieto osoby:

- obeť násilného trestného činu, sexuálneho trestného činu alebo nebezpečného vyhrážania alebo obeť, ktorých osobná závislosť mohla byť zneužitá pri spáchaní takéhoto úmyselného trestného činu,
- manžel (manželka), životný partner, príbuzní prvého stupňa, brat, sestra a ďalší nezaopatrení rodinní príslušníci osoby, ktorá zomrela z dôvodu trestného činu, ako aj iní príbuzní, ktorí boli svedkami úmrtia príbuzného,
- obeť trestných činov terorizmu.

Týmto obetiam musí byť na požiadanie poskytnutá psychosociálna a právna pomoc za predpokladu, že je to potrebné na zabezpečenie ich procesných práv, s čo najväčším prihliadnutím na ich osobnú účasť. Za posúdenie, či je takáto pomoc „potrebná“, sú zodpovedné samotné organizácie na podporu obetí. Obete sexuálnych trestných činov, ktoré sú mladšie ako 14 rokov, majú vždy nárok na psychosociálnu pomoc.

### Psychosociálna pomoc

V rámci psychosociálnej pomoci sa obeť pripravujú na psychologickú náročnosť konania, sú podporované pri spracovaní svojich zážitkov (úzkosť, zúfalstvo, smútok alebo hnev) a takisto sú sprevádzané počas vypočutí v rámci vyšetrovania alebo súdneho konania.

### Právna pomoc

Cieľom právnej podpory je pomáhať obetiam uplatniť ich práva v rámci trestného konania. Toto je obzvlášť užitočné a potrebné, ak osobitné okolnosti vyvolávajú obavy, že práva obetí nebudú v priebehu konania dostatočne rešpektované. Ak obeť v dôsledku trestného činu utrpela ujmu alebo škodu, právnik môže požadovať náhradu škody (napr. za bolesť a utrpenie) v mene obeť (ak má obeť postavenie občianskeho žalobcu).

---

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 03/02/2021